

PROGRESUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae socială-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 29.

Vaza preotului.

Nu poți aștepta dela o vacă slabă, întrechiată, căreia îi poți pune pălăria în șolduri, să-ți răstoarne un vițel harnic, prețios, cum îl poți avea dela vaca de soi, bine nutrită, bine îngrijită. Totastfel nu poți cere dela un popor necăjit, istovit de puteri, ca din el să rasară intelectuali mai de seamă, cari să se poată măsura cu intelectualii altor popoare mai înaintate în cultură și moravuri.

Neamul nostru are nu-i vorba frumoase aptitudini înăscute, cum este dealtfel îndobște recunoscut în lumea bună, nepreocupată, dar... se știe că fermentația culturii noastre naționale abia dela 48 încoaci s'a început mai cu nădejde. Astfel nu la altceva, decît mai ales la vicisitudinea vremilor apuse e a se reduce nevrîstnicia culturii la noi la Români.

Deci într'un restimp atât de îngust nu putea să se dospiască, să se limpeziască, să se cristalizeze modul de cugetare, să se formeze o tradiție diriguitoare a moravurilor acestui „popor fără noroc“, cum i-se zice deovremne'ncoaci, în mod tautologic, și în literatură, neamului nostru românesc. Teutonii, cei de viță cu mult mai sălbatică decît noi Români, văzîndu-se astăzi la adăpostul culturii, nu se mai vaită de nenoroc. Așa va veni odată vremea și a Românilui, cînd va ajunge și el a se vedea ocrotit de binefacerea culturii.

În istoria culturii puternicilor Germani de azi încă se găsesc cazuri, și mai bizare

decît „Popa Tanda“ lui Slavici, ori decît preotul dela, feară zugrăvit de Sadoveanu. Așa și noi dacă nu putem avea mîngăerea unui trecut mai mare, mai vrednic, cine ne poate tăgădui nădejdea că, pornînd pe cărările bătucite de popoarele culte, să nu ajungem odată și noi Români a fi de folos omenirii. Pîn'atunci însă, n'avem încotro, trebuie să așteptăm plinirea vremii. Vorba înțeleptului V. Babeș: Arma cea mai puternică a Românilui e — răbdarea! Să nu fim nerăbdători, judecînd și osîndînd fără cruțare stările actuale, cercetînd și constatînd cuminte obîrșia și cauzele ce le are la bază nemulțumirea cu înapoierea noastră față de alții mai favorizați de soartă.

Una dintre aceste nemulțumiri, ce se manifestă aproape pretutindeni la întruniri și în presa mare, e criticarea celei mai vechi pături a intelectualilor noștri, a preoților. Poporul de rînd, plebimea, îl zeflemizează pe preot într'un fel, cărturărimea într'altul, și mai usturător. Țăranul nostru, nici pînă azi cînd vorbește de pășorul său sufletește, nu s'a obicinuit a vorbi de „domnul“ preot, ci și cînd îi bate la fereastră, îl strigă „Popo“, ieși afară! născocindu-i pedesupra șizicala: Să faci ce zice, dar nu ce face „popa“... Mi-aduc și acum aminte, cum odată la un „Balul bisericii (?)“ cînd preotul juca înainte, întreg poporul, nesocotitor, și neobicinuit a da omenie cu i-se cuvine, începe a cînta: „Trece popa pe sucac, barba-i face hap, hap, hap“...

Cărturarii earășii la rîndul lor îl consideră pe „popa“ ca neapartinător — după rang — tagmei aleșilor: advocați, profesori, medici, ingineri etc. Și asta cine n'a băgat-o de seamă pîn'acum, o poate observa la întruniri sociale, pela petreceri unde, ca famiștii, iau și preoții parte. Socotiți sint numai acolo unde nu se poate fără ei. Ei, și ce-i asta? E nu numai o greșeală scuzabilă, ci o adevărată barbarie. Dela „inteligentă“ obiceiul trece la țărănime, și astfel se produce fenomenul care ne înfățișează înaintea lumii ca oameni incultți, cari nu ne știm prețui povătuitorii, nu avem respectul cuvenit pentru „fețele sfințite“ din porunca bisericească.

Cîtă durere, cîtă mîhnire necreștinească produce acest neajuns, neluat nici în seamă pîn'acum, ar putea-o mărturisi mulți dintre preoții noștri, cari înghit noduri, întorcîndu-se cu familia umilită de pela diferitele petreceri, unde citi și mai citi societari îngîmfați d'ai noștri să tem că-și înjosesc șarja, dacă s'ar demite a se întreține cu un „popă românesc“.

Dacă-i preotul cu scăderi, care altă tagmă e fără scăderi? Ear încît privește rangul, decă să fie preotul mai nesocotit decît alții? Pentrucă nu-i cu atîtea școli, ori atît de bogat? Cum ni-e poporul, așa ne sint și cărturarii. Dece numai preotul să fie osîndit a suporta urmările neculturii noastre generale?

Admoniarea aceasta, făcută în cinstea *progresului*, nu ni-se pare a fi de prisos.

FOILETON.

Credințele deșarte.

*Credința în diochiu și în omul cu „piaza-rea“ și urmările ei.
— Oamenii mari crezuți ca deochietori primejdioși.

Decurînd un învățat din Germania, doctorul Seligman din Hamburg, a adunat cu multă mi-găleală credințele despre diochiu, pe cari le-a aflat la felurile popoare din lume, și a scos două volume (două cărți) mari cu cercetările sale. El arată cît de mare e rătăcirea oamenilor, pe aproape tot rotogolul pămîntului în a crede că cineva te poate bolnăvi numai privindu-te în ochi!... Și la noi Români e prea cunoscută credința, că anumți oameni cu ochii răi pot deochia, și prin aceasta pot să facă mult rău, pot să îmbolnăviască pe cei diochiați! Din fericire cei cari cred în aceste deșertăciuni își găsesc tot așa de repede și leacul ori apărarea, în descintelele de deochiu și în stingerea cărbunilor aprinși în apă! Inghite omul de trei ori din această apă și restul îl aruncă pe un cine, ear dacă acesta se scutură, înseamnă că deochiatul se face bine.

Tot așa și credința în „deochiu“, ori poate și mai răspîndită e credința în omul cu „piaza-rea“, cu mîna fără noroc, care pe ce-și pune mîna o arde focu! Ba altul așa-i de cu „piaza-rea“, că și pe unde numai trece el, să urmează nenorociri, mai mari ori mai mici.

Învățul Seligman arată la cari popoare mai ales e răspîndită în Germania, e însă foarte puțin răspîndită în Germania, dar e în schimb foarte răspîndită în vecina ei Franța, și mai ales

în Italia! Subt forme foarte felurite, credința în diochiu și piaza-rea o află la toate popoarele. Se întilnește la Egipteni, în Mesopotamia, la Israeliti, la Greci, la Arabi, la popoarele latine, la Slavi, Celți, Tigani, Mongoli, Malaezi, la popoarele din răsăritul Asiei, la Indieni, Mexicani, Eschimoși, la Negri. Chiar la popoarele înaintate în cultură, credința în deochiu n'a perit cutotul, mai ales la oamenii cari stau pe treapta de jos a inteligenței. Dar nu rareori se întilnește frica de deochiu și nenoroc (piaza-rea) și la persoane învățate și suspuse.

Că în popor despre cîți se crede în fiecare sat că's oameni, ori mai ales femei, cu ochi răi, cari deochie, sau oameni mari, Regi, Impărați, Arhieri, Papi, pe cari lumea crezătorilor în boscoane îi ținea ca răi de ochi, ba și de vorbă chiar. Eacă citeva pilde:

Napoleon al III-lea, împăratul Franței, era socotit ca tare primejdios de ochi, iute trebuia să-l atropesuți cu apă de pe cărbuni!...

Om cu piaza-rea (care pe ce-și pune mîna, stinge norocul!) primejdios, era socotit și compozitorul Offenbach. Despre el se zicea că ard teatrele unul după altul, cînd se cîntau în ele cîntări de ale lui. Cîntărețele își perdeau glasul, par'că ar fi fost strîne de git și nu mai puteau cînta aiurea! Curat potop. Jucătoarea Emma Livry s'a aprins la reprezentarea unui balet de Offenbach. D-șoara Frosey a murit de spaimă în urma unei aprinderi de gaz la repetiția unei bucăți de Offenbach. Criticul Gautier avea atîta groază de Offenbach, încît nu-și scria niciodată cu mîna lui numele în criticele sale, punea altă persoană și mai ales pe

fica sa. Chiar și după moartea lui, Offenbach a putut să mai facă rău. În 1881, cînd se reprezenta compoziția lui „Povestirile lui Hoffmann“, a ars renumitul Ringteatru din Viena. Groaza de Offenbach a ajuns atuncî așa de mare, încît un sfert de veac nu s'a mai dat în Viena această piesă!

Printre oamenii suspuși, par'că mai rău ca toți, a pățit-o în privința asta Sfinția Sa Papa Piu IX. în care Italianii încă vedeau un om cu „piaza-rea“ (mîna fără noroc). Se scriu din viața sfințului Părinte următoarele întimplări, pe cari crezătorii în boscoane le pun în sarcina minii „fără noroc“ a Sfinției sale: În 1848 Papa Piu IX. a binecuvîntat armatele Italiene cari se luptau cu izbîndă încontra Austriei; din ziua aceia începură a fi bătute! Un lord englez, îmbolnăvindu-se într'un drum, primi înalta binecuvîntare a Papei, și — muri numaidecît! În 1859 Papa se rugă pentru Austria care se lupta cu Franța, și — Austria fu bătută. Tot așa în 1866, Austria binecuvîntată de Piu al IX-lea, a fost bătută de Germania. Regele Neapolului a fost detronat îndată după binecuvîntarea venită dela Papa. Lafel a pățit-o și regina Spaniei Isabela: Archiducele Maximilian a fost împușcat de Mexicani, dupăce primise binecuvîntarea lui Piu al XI-lea. Cardinalul Andrea și ambasadorul Austriei Graful Crinelli au murit la două zile dupăce au fost la papa. Odată papa slujia pentru sfința Agnes; pardoseala capelei s'a prăbușit și mulți oameni s'au nenorocit. Piu al XI-lea știa de toate astea și căuta să nu mai dea prilej de vorbă oamenilor. În Mai 1869 s'a dat în cinstea lui în Roma o serbare. Fiind rugat să se plimbe și el pe străzile împodobite,

O faptă nobilă.

Într-o dimineață de eamnă un om sărac dela țară venind la oraș, în München, cu un car de lemne, întilnește pe principile bavare Maximilian și-l întreabă, nu-i cumpără lemnele, căci i-le dă lezne, cu 6 mărci. Principele bun și milostiv cum era, îi predă țaranului un galbin, și mege mai departe. Dar țaranul strigă după el: „Așteaptă, Domnule, pânăce schimb banii să-ți dau din ei îndărăt, și apoi mă rog la Domnu, unde să duc lemnele?“

Tocmai atunci vine într'acolo o femeie săracă, cu haine rupte și tremurind de frig. Principele Maximilian o întreabă: „Bunico, nu cumva ai lipsă de lemne?“ La întrebarea aceasta curioasă femeia face din cap, că i-ar trebui. Atunci Maximilian se întoarce din nou către țaran, îi mai dă un galbin și îi zice: Du, omule, lemnele acestea la casa acestei femei sărmane, și i-le și taie numaidecît, deaceia ți-am mai dat un galbin!“. Țaranul și femeia săracă au stat înmărmuriți de acest lucru de mirare. Însfîrșit un oficianț ce trecea pe-acolo le-aspus, cine-i cece i-au miluit pe amîndoi așa pe neașteptate.

Cite n'am putea învăța d'aici!

Virgil Pop.

Convocare.

P. T. Domni membri onorari, fundatori, ajutători și activi ai Reuniunii gr. cat. de cîntări „Concordia“ din Oravița-rom. prin aceasta sint convocați la

Adunarea generală ordinară,

ce se va ține **Duminică în 9 April 1911 st. n.** după amiază la 3 ore, în școala gr. cat. din localitate, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul general.
3. Raportul casierului.
4. Aprobarea preliminarului pe 1911.
5. Raportul bibliotecarului.
6. Raportul dirigentului.
7. Restaurarea comitetului.
8. Eventuale propuneri.
9. Alegerea a doi membri pentru autentificarea protocolului.

Oravița-rom. la 30 Marte 1911.

V. Poruțiu,
președinte.

Costa Vodă,
notar.

se codi deocamdată zicînd, că de se întimplă ceva, tot pe el cade vina! In cele din urmă primi. Seara însă, căzu de pe stîlpul ei statua de gips a lui însuși, din piața Santi-Apostoli, și răni multe persoane!

Asemenea alți oameni așa suspuși, au fost pe vremuri socotiți de credința deșartă a mulțimii ca oameni răi de diochi ori cu „piaza-rea“.

Interesante sint apoi mijloacele cu cari lumea crezătoare în astfel de lucruri, cearcă să se apere de ele! Seligman înșiră în cartea sa și pe acestea. Eată citeva:

Unii oameni bat în masă, ca să fie bine, cînd vorbesc despre vre-un plan de împlinit!

La noi cînd vorbim de boala copiilor „epilepsia“ (amețeala) în fața copiilor, trebuie să-i tragem de nas ca să fie apărați de ea! Cînd adormim copii, le facem semnul crucei, suflînd de treiori în față, ca să nu se deoache! Cînd îi privește cineva, și mai ales cînd îi laudă, li-se face în frunte un „benchiu“ cu puțină țernă luată cu degetul muiat în gură de pe talpa ghetei! Tot în acest scop azi, mai ales, le face în frunte un moț, de păr legat cu panglică roșie.

Vorba „să vă fie de bine“ spusă după mîncare, își are începutul în apărarea de deochi.

In ajunul nunței se strică fărufurii (tăiere) și alte vase, ca să fie apărați de rău însurăteii.

Chiar și vâlul de mireasă își are tilcuirea în ferirea de ochii răi, cari ar putea aduce nenorociri miresei.

Foarte răspîndită întru apărarea de deochiu și de totfelul de rele, e purtarea amuletelor (lucruri scutitoare, deobicei atîrnate la grumaz, un

os fermecat, un lemn sfințit, s'au alteva). Friedrich cel mare, cît era de deștept, nu putea suferi să se întilniască de dimineață în cale cu o femeie bătrînă. Cînd i-se întimpla aceasta, ședea toată ziua închis în casă, ca să nu pățiască vre-un rău!

Alții fac anumite semne prin cari se depărteze dela ei urmările arătărilor acestora tainice, a diochiului și a piiazăi-rele.

Regele Ferdinand I. al Neapolului, cînd umbla pe stradă, își băga mînele în buzunare și făcea semne tainice cari să-l apere de abaterea asupra lui a vre-unui diochiu ori nenoroc.

La noi copii cînd se joacă de-a zmeul, ca acela să nu se încurce, își viră minile în buzunare și fac un semn tainic stingînd ceva în mîni. Apoi nu se încurcă zmeul colo sus în vîntului!

În unele locuri ceice joacă biliard (în cafenele dela orașe), nu se pun la joc până nu spun celor din jurul lor: „scoateți mîna din buzunar!“.. că altfel nu se lovesc globurile de-olaltă pe placul ușor crezătorului.

Ear, ca semn văzut, apărător de nenorocul „deochiului“ și al piiazăi rele, multă vreme se punea pe case, pe lucruri, pe corăbii, chipul unui ochiu, (ca, mi-te, semnul crucei pentru creștinul bun), care apoi el apăra pe cei din casă, sau de pe corabie, de duhul rău al diochiului.

Tot mai crede lumea în semne și boscoane de astea, deși ele n'au niciun temei și ar putea fi trecute ca niște lucruri ori arătări fără preț!

(F. I.)

CRONICA.

† Vasile Mărgineanu.

Mercuri, în crepatul zilei, întregă societatea românească din localitate a fost zguduită de înfiorătoare veste, că Mărgineanu nu mai este... Dăngănitul jalnic al clopotelor vestiau subita încetare din viață a bradvoinicului Vasile Mărgineanu, casierul „Oraviceanei“. Acest vajnic Român, săritor la toate nevoile noastre, era originar din părțile Bistriței. Dupăce a ieșit din armată, părăsindu-și cariera de ofițer, pentru a putea întemeia o familie românească, și a devenit, prin alesele lui aptitudini, nu numai familist model, ci și un membru valoros al societății românești din localitate. În vederea harniciei lui îndeobște cunoscute a și avut Joi o înmormintare frumoasă cum rar se pomeneste, asistînd un public imens până și din Biserica-albă (dd. Roșiu, Dr. Malai) și din alte îndepărtări. Îl deplînge soția și un copil minorean.

Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!

O crudă boală, o boală nemiloasă a zmul fără îndurare din brațele părinților pe drăgălașa Mărioara, fiica de 12 ani a fruntașului nostru adv. Dr. Mihai Grosșanu. Suferințele bieteii copile a umplut de o cumplită durere pe bieții părinți loviți de soartă. Dar nu numai părinții, ci și întreg publicul a compătimit adînc pe biata fetiță, care zburînd în ceata îngerilor, nemîngăiații ei părinți să-și pună nădejdea în ceruri, în bunul Dumnezeu și — în atotputernicia vremii, care-i cel mai bun balsam, gîndindu-se la orînduirea neînțeleasă a firii și la cuvintele scripturii: Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvîntat!

Adunarea generală a băncii „Plugarul“ din Cacova s'a ținut Simbăta trecută, fiind foarte cercetată, sub conducerea insuflețitului ei director Ion Epure, în mod demn și în cea mai bună înțelegere, primindu-se, fără discuție, toate propunerile direcțiunii, cari tind la întărirea acestui institut al Românilor din aceste părți.

† Iosif Șterca-Suluțiu, marele atestatător al Asociațiunii și prezidentul „Albinei“ din Sibiu, un adevărat apostol al culturii naționale, a închis ochii eri, Vineri, lăsînd în jale adîncă întreg poporul românesc din patrie, care la rîndul său va ști se venerize memoria unui stîlp al său care și-a închinat viața întregă pentru binele obștesc. Odihniască în pace!

Luni la 14/27 Marte c. s'a pus peatra fundamentală la Casa Națională din comuna Coștei (lingă Verșet), care se ridică pentru cultura poporului nostru prin stăruința și ajutorul Reuniunii de citire și cîntări și a Sfintei Biserici dreptcredincioase române din Coștea. Sfințirea locului s'a săvîrșit prin preoții: Avram Corcea, Alexandru Guga și Victor Trailovici, cu coperarea învățătorilor, a corului și a orhestrei Reuniunii, în prezența poporului din întreaga comună. Dumnezeu să le ajute bravilor Coșteienți, să-și vadă întrupat idealul ce-l urmăresc deatitavreme, și citdecîrînd să putem înregistra în coloanele „Progresului“ nostru sfințirea primei Case Naționale din Banat.

† Ioana Birou, soția vrednicului învățător Iuliu Birou din Ticvaniul-mare, a trecut la cele eterne, fiind înmormintată Marți cu o pompă deamă de memoria bieteii răposate. Sincere condoleante!

Dr. Ștefan Erdélyi, medic în Orăștie, a dăruit pentru fondul zidirii bisericii unite din Gîrlîște 50 cor. Fapta se laudă de sine.

La Vraniuș a fost ales, cu majoritate de voturi, de preot, capelanul Traian Blaj dela Gaiul-mic. Felicitări!

Bravii noștri țărani din Comoriște au luat laudabila hotărîre de a ține birturile Dumineca și în serbători — închise. Bravo!

In adunarea generală a institutului de bani „Nera“ din Bozovici s'a sulevat și chestiunea fuzionării cu un institut mai mare. O idee care dealtfel preocupă mult cercurile finanțiarilor noștri. Cum însă deocamdată nu s'a luat nicio hotărîre în merit, nu ne putem încă pronunța într'o asemenea cauză gîngășă. Nădăjduim, însă, că vechii și noualeșii ei ocîrmuitori la rîndul lor vor izbuti a-și alege cea mai bună soluție întru ridicarea acestei instituții de o neasămuită importanță pentru frații noștri Almăjeni.

La Ciudanovița, plătindu-se 117% darea cîlului pentru menținerea, din mijloace proprii, a școlii primare ort. române, bunăoară negustorul Ianăș Buia plătește anual 186 cor. Și pe alocuirea se găsesc „evlavioși“ cari nu se învoesc a plăti nici cele 5% legale, ba le pare rău că nu-i biserica de clisă...

Avis.

Înaltul Ministeriu a dispus că d'acum înainte se va edita rețeaua telefoanelor de pe teritoriul țării noastre în cite două broșuri separate, ce vor apare de douăori în fiecare an: în Iunie și în Decembre, editînd încă și alte 4 broșuri întregitoare ce vor apare în Februar, April, August și Octombrie, ear neoficial se va mai edita și conspectul abonaților la telefon, ce va apare, împreună cu cele două broșuri oficiale, pe cari toți abonații le vor primi grătuit.

Mulțumită publică.

Doborîtă de jale și întristare, nefiindu-mi omenește posibil a mă achita pe altă cale, aduc prin aceasta mulțumiri tuturor prietenilor și cunoscuților, cari din tristul prilej al trecerii la cele eterne a neuitatului meu soț

Vasile Mărgineanu

mi-au adresat cuvinte de îmbărbătare. Deosebit mulțumesc P. O. protopop Victor Poruțiu, și dd. preoți Avel Popp, Aurel Popovici, Petru Sintoma și Gheorghe Balota, corului „Concordia“ țaranilor din Oravița-rom. pentru ducerea sicriului; on. dd. funcționari ai „Oraviceanei“ pentru purtarea sfeșnicelor, însfîrșit M. O. domn Cornel Strimbei pentru pronunțarea discursului funebru, cum și întregului public care a grăbit a-i da ultimul onor.

Oravița, 30 Marte 1911.

Marioara Mărgineanu.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor-responsabil: Ilie Oravițanu.

Asigurați vitele la banca „Plugarul” din Cacova.

Raportul

insoțirii reciproce pentru asigurarea vitelor
de subt conducerea institutului „Plugarul” s. p. a. în Cacova
pe anul al III-lea.

Onorată Adunare Generală,

Pelingă toate uneltirile dușmanilor, pelingă toată nepăsarea inteligenței noastre și rea voință împinată din partea organelor autoritare, cu toată neîncrederea și nepriceperea poporului nostru față de toate instituțiile noui, și așa și față de insoțirea noastră, eată că am trecut și peste anul al treilea dela înființarea „Insoțirii reciproce pentru asigurarea vitelor de subt conducerea institutului „Plugarul” din Cacova.

Această împrejurare dacă singură se ia în considerare, atunci ea este îndeajuns spre a dovedi în modul cel mai eclatant baza bună și dreptul de existență al insoțirii acesteia care dintre toate insoțirile este cea mai de folos insoțire și organizare economică, făcută numai și numai pentru întărirea, scutirea și promovarea intereselor poporului nostru.

Domnilor, în tot decursul anului expirat am lucrat în liniște, cu bună chibzuială și precumpănire, fără zgomot și alai; n'am făcut reclame, ba nici acvistori, agenți, nu am avut, și toate aceste lucruri neapărat delipsă la isbutirea în bine a unei afaceri în timpul acesta, le-am întrelesat cu intențiune ca pe poporul acela în favoarea caruia s'a făcut această instituțiune se nu-l înduplice acvistorii—agenții ca să încerce să intre în sinul insoțirii; nici larma, zgomotul, reclamul mare, să nu-l atragă întâmplător la o încercare de asigurare, ci instituțiunea singură să-și facă reclam, prin roadele ei binecuvintate, singură să-și câștige putere convingătoare, față de toți, și din convingere văzind binele ce se face prin ea, din apretiare, văzind răul cum se poate înlătura ușora și îndepărta, precum și din iubirea deaproapelui ajuns la rău — pe care conform poruncei creștinești sintem datorii a-l iubi și a-i întinde mână de ajutor și mintuire — s'o îmbrățișeze și susțină.

Aceasta a fost și motivul pentru care un neam extins mai departe decît în nemijlocita noastră apropiere, căci noi am dorit, că poporul acela care ne cunoaște și îl cunoaștem, acela mai întii să se pronunțe, în chestie, să aproabe instituțiunea aceasta îmbrățișîndu-o de e bună, sau să o părăsească, respingă, de e rea.

Reușita noastră în timpul acesta de trei ani, sporirea reuniunii atît în membrii cît și în quote și animalele asigurate, aceasta ne este baza și speranța cea mai îndreptățită la un viitor apropiat mare, falnic și binefăcător.

Despre toate fazele mai momentuoase din anul expirat am făcut o statistică amănunțită că deoparte membrii între ei să se convingă despre progresele binefăcătoare ale insoțirii, precum și despre lipsele, cusururile ce le are; ear de altă parte ca să putem servi cu dovezi zdrobitoare, atît încontra insoțirilor străine din țară, de același fel, cari lucră pentru îmbogățirea lor proprie, cît și ca să dovedim ad oculos tuturor și și d-lor dela Oraștie, Osvadă și Moța, fără improșca cu tină și cu injurii josnice — care modalitate de asigurare a vitelor e mai bună, cea introdusă de ei la Oraștie, care afară de despăgubire alta nu oferă membrilor — căutîndu-și mai întii asigurarea unor foloase fără de cari nu poate exista —

sau insoțirea pe care noi am introdus-o subt egida „Plugarului”, și care e făcută pe baza cunoștinței temeinice, a indeletnicirii, a modului de cugetare, și a stărei intelectuale a țaranului român, și care insoțire acoardă țaranului nu numai despăgubire cînd îi pică vita, ci îi dă ajutor și în decursul boalei, îi dă medic, medicină, oltuit gratuit, ba în cazuri de controverză pune membrilor și apărător înaintea județului ca să le apere interesele față de atacuri și pretensiuni nedrepte provenite din cumpărarea vitelor.

Aceste favoruri excepționale, o întreprindere făcută pentru câștig, cum sint toate societățile de asigurare din țară, și cum e și cea dela Oraștie, de bună seamă nu poate acorda membrilor, căci natural este că până cînd ei întrebunțază venitul pentru îndestulirea acționarilor sau creditorilor lor, noi îl întrebunțăm numai pentru membrii, dîndu-le earăși lor venitul.

Deja în raportul din anul trecut am făcut o dare de seamă, scurtă, despre insoțirea noastră comparînd-o cu cea dela Oraștie, și pecînd am ridicat în raport zelul D-lor Osvada și Moța, ca unii cari se văd a avea inimă pentru asigurarea de vite — nu am putut retăcea împrejurarea aceia că fiind — întreprindere pe folos, nu-i aprobăm baza, și că e cu mult mai superioară insoțirea noastră, care, fără interese particulare, lucră numai și numai pentru promovarea intereselor țaranului român.

Am studiat mult cauza insoțirilor de vite cu toate modalitățile, obveniențele și lipsele poporului nostru, și așa eram competenți a face o asemănare, cu a noastră, eram datorii a face o critică obiectivă, arătînd scăderile ce le are și așteptam dela conducătorii dela Oraștie ear un răspuns calm, obiectiv, fără patimă și mîhnire, dar ne-am ales cu o mulțime de injurii pătimașe, la adresa directorului nostru fără o singură contra-dovadă cu care să poată combate datele adevărate din raportul nostru.

Ba și mai mult am făcut, și-au arătat toată goliciunea lor, cînd nici răspunsul directorului nostru executiv la injuriile aduse nu au binevoit a-l publica în focea lor, și așa ciace și unui criminal i-se acoardă din partea tuturor județelor din lume — să se apere pe sine — nouă din partea d-lor dela Oraștie nu ni-s'a acordat.

Onorată adunare generală,

Pentruca să ne clarificăm în fața D-Voastră, atît pe noi, cît și pentru prestigiul insoțirii noastre am expus aceste împrejurări, ear ca și lumea cea interesată în cauză să se poată convinge pe a cui parte stă dreptatea, cine lucră numai în interesul cauzei și cine lucră direct sau indirect în interesul lor, precum pentru a se convinge și despre aceia că larma, reclama cea mare e foarte bună, poți mult să acvizezi, ba poți chiar să împedeci unele cauze drepte, dar numai până atunci, până ce nu se vede reavoința și ghiarele miței din sac.

Cu privire la insoțire lăsăm să urmeze următoarele amănunte:

După cum se vede în

Conspectul I.

despre vitele și cvotele cari au trebuit ori s'au șters de bună voe dintre membri, aranjat după comuna respectivă:

Comuna	S'au sters		Trebuie sters	
	vite	cu cvote	vite	cu cvote
Cacova	19	43	29	65
Ticvaniul-mare	—	—	15	37
Maidan	2	4	9	17
Ticvaniul-mic	—	—	2	7
Varadia	13	23	13	30
Greovaț	13	35	35	85
Agadici	3	8	7	19
Jurjova	3	5	5	10
Mercina	18	61	24	86
Biniș	48	133	5	13
Girliște	—	—	3	6
Chernecea	12	27	38	103
Marcoveț	66	158	—	—
Broșteni	—	—	19	48
Surduc	—	—	4	12
Forotic	—	—	8	22
Oravița	3	7	17	41
Răchitova	—	—	4	11
Comoriște	—	—	7	21
Secăș	4	8	19	54
Jitin	17	40	—	—
Total	221	552	263	687

Am fost în decursul anului 1910 foarte riguroși în cauza insoțirii, căci în decursul anului acestuia pentru nesolvirea punctuală a taxelor prescise, sau alte regularități, a trebuit să ștergem 125 membri cu 263 vite și cu 687 cvote și să lipsim membri insoțirii de beneficiul despăgubirii. Tot din conspectul de sus se vede că de bună voe au repășit din sinul Insoțirii 75 membri cu 221 vite și 552 cvote, și aceasta parte că nici până azi nu au priceput rostul insoțirii, parte că li-s'a părut prea mare cotisația care li-s'a cerut ca despăgubire, dar mai ales fiind indemnnați, seduși de oameni slabi, fără inimă și fără Dumnezeu, cari nu trăesc ca să facă vreun bine, ci sint gata totul să facă să doboare, ca așa mai ușor să ne nimiciască.

Dar amar au fost acești oameni pedepsiți, nu din partea noastră, cari avem mijloace numai de ajutorare și binefacere, dar nu și de pedeapsă, ci au fost pedepsiți din partea sortii nemiloase, care nu i-a cruțat, ci li-a doborât animalele unul după altul, și va făcut să-și aducă cu greu aminte de insoțire și de rostul ei binefăcător.

Cîți dintre acești nefericiți s'au întors earăși la noi cu lacrimi în ochi și jale în suflet, au plătit taxele din nou și au reintrat ear la insoțire ca membri, după ce din propria lor experiență și pagubă s'au convins că e mai bine să plătești ceva și să capeți mult, decît se nu plătești nimic și să perzi tot, căci plata mică nu se simte, dar paguba mare doboară și usucă.

Cu toate aceste numărul membrilor în decursul anului nu a scăzut, ci a crescut în mod considerabil dela 879 la suma de 1015, neluând în socoată pe cei 196 inși, cari au trebuit să fie șterși, sau singuri s'au șters, care împrejurare trebuie să ne înveselească, căci de aici se poate deduce că însoțirea se interesește în mod natural și nemesteșugit.

Ca se vedeți și D-voastră proporțiunea membrilor, a vitelor și a quotelor ce reprezintă însoțirea la finea anului 1910, și ca să vedeți și D-voastră membrii, vitele și cvotelor șterse s'au repășite în decursul anului 1910, lăsăm să urmeze conspectul II întocmit după comune.

Conspectul II.

despre împărțirea membrilor după comune și despre Nr. vitelor, al cvotelor, al membrilor repășii și șterși, precum și al vitelor oltuite după comisie:

Comuna	Membr	Vite	Sau el- tuit vite	Cu cvote	Suma totală	Sau șterși	Trebuit șterși
Cacova	57	143	9	397	39700	6	12
Maidan	80	166	166	416	41600	1	3
Ticvaniul-mare	58	108	85	339	33900	—	14
Ticvaniul-mic	63	168	48	504	50400	—	1
Varadia	69	200	63	516	51600	3	6
Greovaț	50	152	—	410	41000	4	14
Agadici	63	124	87	361	36100	2	7
Jurjova	64	225	135	499	49900	1	2
Mercina	61	210	76	633	63300	5	7
Goruiă	40	128	—	298	29800	—	—
Biniș	37	90	—	240	24000	19	2
Gerliște	34	71	—	175	17500	—	2
Cirnecea	50	167	—	475	47500	4	14
Slatina	27	68	—	170	17000	—	—
Marcoveț	30	90	—	218	21800	21	—
Broșteni	26	78	—	204	20400	—	7
Surduc	14	36	—	88	8800	—	1
Ferotic	12	40	—	99	9900	—	8
Oravița	19	68	—	173	17300	1	7
Răchitova	7	6	—	16	1600	—	2
Ciclova-română	14	30	—	75	7500	—	—
Ciclova-montană	10	26	—	59	5900	—	—
Vraniuț	10	38	—	88	8800	—	—
Iladia	12	30	—	101	10100	—	—
Dognecea	13	20	—	50	5000	—	—
Sasca	9	14	—	33	3300	—	—
Rusova-nouă	10	22	—	62	6200	—	—
Comoriște	25	58	—	158	15800	—	6
Secăș	20	55	—	154	15400	2	6
Jitiu	19	47	—	115	11500	6	—
Ciudanovița	12	32	—	76	7600	—	—
Total	1015	2710	669	7202	720200	75	121

Din acesta se vede că numărul vitelor cari la finea anului 1909 era de 2307, la finea anului 1910 este de 2710, prin urmare o creștere de 403 vite, ear numărul quotelor cari la finea anului 1908 erau de 3820, ear la finea anului 1909 de 5842, acum la finea anului 1910 sunt de 7202; un crescământ, față de anul 1908, de 3382, ear față de anul 1909 un crescământ de 1360 quote, respective vite asigurate în valoare de 720.200 cor.

Dacă pelingă acestea mai luăm în considerare numărul membrilor repășii și șterși, precum și îndătinarea poporului nostru de a nu ținea peste earnă vite de preț ci numai surescentă, mai puțin valoroasă pentru a o crește, atunci înțelegem, și o eventuală reducere de ar fi, căci țaranul toamna vitele bătrâne le valorizează ca să se impece de dări, să cruțe ernaticul și să facă și economisări.

Tot din acest concept Nr. II., se poate vedea că am oltuit în 8 comune 669 vite, pentru că în comunele acestea boala de splină a început să ia un caracter epidemic, deaceia noi am prevenit boala la timp, și astfel am încunjurat un dezastru mai mare.

Ca să se vadă mai bine în conspectul Nr. III., am estras pagubele întâmplare în decursul anului 1910, după comune și după soiul vitelor picate precum am estras și ajutorul dat, ear în conspectul Nr. IV se vede în mod amănunțit pagubașii cu numele, locuința soiul vitelor picate, prețul vitei picate, despăgubirea acordată, precum și sumele încasate pe piele, carne s'au pe vite despăgubite.

Conspectul IV.

păgubirilor întâmplare în anul 1910

cu numele păgubașului, prețul vitei picate despăgubirea acordată și valoarea încursă din valorizare.

Anul curent	Numele păgubașului și locuința	Suma	Suma de	Suma de	25%	Suma pe	Observări
		prețuită	despăgub.	ajutor	detrasă	carne și	
		Coroane	Coroane	Coroane	Coroane	Coroane	
1	Moise Barbu, Biniș 21	250	187.50		62.50		bou, pelea s'a ingropat
2	Todor Jicman, Agadici 178	200	100		100	6	cal
3	Ion Buna, Ticvaniul-mic 276	400	300		100		bou, pelea s'a ingropat
4	Iova Boțoc, Greovaț 175	100	75		25		vița " " "
5	Marian Știuba, Greovaț 82	200	150		50	60	vacă, s'a vîndut
6	Alexa Urlica, Ticv.-mare 292	300	225		75		bou, s'a ingr. cu pelea
7	Vucu Lungu, Maidan 101	305	225		75	188.08	bou, au fost tăiat
8	Trăilă Manciu, Forotic 285						nu s'a acordat despăgubire
9	Moisă Barbu, Biniș 21	200	150		50	20	bou
10	Ion Miclea, Maidan 38	200	150		50	65.84	bou, s'a valorizat
11	Pavel Gerliștean, Maidan 98	300	225		75	157	bou, au fost tăiat
12	Păun Gaita, Agadici 75	150	112.50		37.50	3	junc
13	Simu Mitrofan, Rachitova 1	150	75		75	6	iapă
14	Vidu Micșa, Mercina	200	150		50		junc, s'a ingr. cu piele
15	Mușa Vidu, Mercina 240	200	150		50		vițel " " "
16	Const. Liuba, Ticv.-mic 161	350	262.50		87.50		bou " " "
17	Ion Almăjan, Jurjova 176	100	75		25	10.08	junincă
18	Simeon Vițan, Slatina	250	187.50		62.50	140	vițauă, prețul de vinz.
19	Ioan Lupuleți, Gerliște 272	280	210		70	134.02	bou, au fost tăiat
20	Vichentie Negrea, Agadici 234	200	150		50	125.76	" " " "
21	Damashin Ivașcu, Goruia 987	150	112.50		37.50	18.90	vacă
22	Marian Ciulin, Broșteni 214	200	150		50	128.08	bou
23	Trifu Balan, Agadici 127	250	125		125	9	cal
24	Martin Jicman, Agadici 221	400	360		100	153.56	bou
25	Timotei Topală, Greovaț	350	262.50		87.50	120	vacă, s'a vîndut vie
26	Mihai Udu, Goruia	100	75		25	3	junc
27	Ion Ciorman, Broșteni 242	320	160		160	8	cal, s'a vîndut viu 8 C.
28	Iacob Miclea, Mercina 354	250	187.50		62.50	24.84	junc
29	Ioan Gita, Cârnecea 4	250	187.50		62.50		junc, s'a ingr. cu piele
30	Gheorghe Micleu, Agadici 57/a	400	300		100		bou
31	Duma Florea, Jurjova 114	320	240		80	29.34	bou
32	Iosif Vuc, Goruia	160	120		40	13	junc
33	Andrei Sonca, Ciudanovița	140	105		35	15.12	vacă
34	Ion Almăjan, Jurjova 139	260	195		65	17.28	bou
35	Pavel Barbu, Jurjova 149	320	240		80	36	bou
36	Dumitru Balan, Goruia 30	220	165		55	70	bou, au fost tăiat
37	Iosif Olariu, Maidan 267	200	150		50	25	bou
38	Ion Medoia, Varadia 503/a	350	262.50		87.50	26	vacă
39	Pavel Duma, Jurjova	250	187		63	32	bou
40	Ion Liuba, Gerliște 308	200	150		50	15.84	vacă
41	Gheorghe Blagoe, T.-mic 13	300	225		75		bou, s'a ingr. cu piele
42	Petru Crașovan, Maidan 170	180	135		45	15.12	bou
43	Ion Cenuse, Comoriște 266						calul au fost orb de ochii, dar nu s'a despăgubit
44	Maria Farca, Varadia 584	250	187		63	38	bou
45	Iacob Avram, Ticv.-mare 245	240	180		60	15.12	vacă
46	Vasile Giuca, Ticv.-mic 271	240	180		60		junc, boală de splină
47	Ion Mustăț, Jurjova 130	200	150		50	80	bou, s'a vîndut viu la măcelar
48	Dumitru Vuc, Goruia 4	160	120		40		junc, s'a ingr. cu piele
49	Simeon Frenți, T.-mare 350	200	150		50	146.56	vacă, au fost tăiată
50	St. Dragulescu, Varadia 300	400	300		100	202.44	bou, au fost tăiat
51	Străin Teperdel, Comoriște 283	350	262		88	119.44	" " " "
52	Nicolae Cusma, Cacova 172/a	100	75		25		vița, s'a ingr. cu piele
53	Vidu Mușa, Mercina	300	225		75		bou " " " "
54	Achim Dragomir, Comoriște	200	150		50	11.52	junc
55	Pavel Bejinar, Secăș 153	100	75		25	5	junc
56	Iacob Giura, Jurjova 167						n'a plătit taxele, nu s'a despăgubit
57	Petru Chernicean, Jurjova 106	200	150		50	7.20	junc
58	Trifu Balan, Agadici 127			40			
59	Ion Sulea Guga, Oravița 82	500	250		250		cal
60	Draghicescu Mar., Agadici 100	200	150		50		bou, s'a ingr. cu piele
61	Lazar Vuia, Ticv.-mare 280	280	210		70	160	vacă, s'a vîndut la măcelăria din Doznecea
62	Ion Beica, Agadici	200	100		100		cal, s'a ingr. cu piele
63	Maxin Vuia, Ticvaniul-mare			30			bou, și-a frint cornul
64	Pavel Gherga, Goruia 73	240	180		60		vacă, pielea s'a ingr.
65	Dragu Matei, Cacova 67	250	187.50		62.50		junc ingr. cu piele
66	Pavel Lungu, Maidan 116	175	131.25		43.75		junc pielea s'a ingr.
67	Gheorghe Cipu, Maidan 239	400	300		100		bou " " "
68	Ion Goiți, Agadici 91	300	225		75	32.24	"
69	Adam Rusmir, Iladia 212						vacă, nu s'a despăgubit, fiindcă n'a trecut 15 zile
70	Iancu Guramare, Maidan 275			100			bou
71	János Poamă, Gerliște 68						bou, nu se acoardă pe baza §. 10
72	Gh. Păsăriu, Broșteni 128/a	250	187.50		60.50	31.72	junc

Nr. curente	Numele păgubașului și locuința	Suma	Suma de	Suma de	25%	Suma	Observare
		prețuită	despăgub.	ajutor	dețruse	pe carne și piele	
		Coroane	Coroane	Coroane	Coroane	Coroane	
73	Meilă Marian, Jurjova	180	135		45	31.72	junc
74	Dumitru Lința, Secăș	300	225		75	24	bou
75	Medoia Străin, Varadia 525	125	62.50		62.50	180	bou, s'a vîndut viu
76	Iosif Caiman, Varadia 75	350	260.50		89.50		cal
77	Danciu Florea, Cacova 275	vacă,	n'a plătit	nici o	taxă		
78	Ilie Epure, Broșteni 69	300	225		75	28	vacă
79	Gh. Stanciu, Cacova 343	300	225		75		bou, îngropat cu totu piele
80	Sofronie Frenți, Goruja 103	120	90		30	14.40	junc
81	Pavel Gerliștean, Maidan 98	300	225		75	95.92	bou
82	Gh. Neda Raina, Oravița	300	150		150	20	cal, s'a vîndut viu
83	Neagui Panta, Maidan	250	187.50		62.50		vacă, ingr. cu piele
84	Toma Jurca, Tiev-mare 10			20			bou, și-a frint cornul
85	Adam Țunea, Maidan 163	280	210		70		bou, pielea s'a ingr.
86	Miu Moise, Gerliște 25	220	165		55		" " " "
87	Cernea Florea, Gerliște 361	nu s'a	acordat	despăgubire			
88	Ilia Gavodariu, Jurjova 33	300	225		75	21.60	bou
89	Stărian Iova, Marcoveț 139	200	150		50	19	vacă
90	Mihaï Udu, Goruia 69	100	75		25	10.40	junc
91	Iancu Belia, Broșteni 335			20			vacă, i-a picat coarnele
92	Vasile Popescu, Oravița 165			80			cal, i-s'a lăsat lui
93	Iconia Stefan, Biniș			40			bou, i-a picat unghiile
94	Simeon Vițan, Slatina 22	300	225		75	120	vacă
95	Ion Mora Broșteni 272	200	150		50	26	vacă
96	Vasile Penda, Marcoveț 17	200	150		50	16	bou
97	Iosif Miclea, Maidan 272	200	150		50		junc, s'a ingr. cu piele
98	Iosif Șuitan, Agadici 179	300	225		75		bou " " "
99	Veniamin Balan, Cacova 183	250	187.50		62.50		vacă
100	Mihaï Udu, Goruia 124	180	135		45		junc, s'a ingr. cu piele
101	Gheorghe Radici, Jurjova 46	100	75		25		vițea, " " " "
102	Borzava Nicolae, Broșteni 1	vițeauă,	nu s'a	despăgubit			
103	Klostervillea, Oravița	250	187.50		62.50		vacă, s'a ingr. cu piele
104	Sofronie Icma, Tiev-mare 34	240	180		60		vacă, " " " "
105	Iosif Gurămare, Maidan 166	200	150		50	40	junc
106	Ioan Guțiu, Goruia			50			junc
107	Rumán Ernő, Docnecea	250	187.50		62.50	33.28	vacă
108	Pau Mioc, Varadia	100	75		25	16.50	junc
109	Adam Ivan, Maidan 71	250	187.50		62.50		bou, s'a ingr. cu piele
110	Ion Dragu, Ciudanovița 20	250	187.50		62.50		" " " " "
111	Duma Florea, Jurjova 44	300	225		75		vacă, " " " "
112	Gh. Borca, Comoriște 290	300	225		75		" " " " "
113	Gh. Borcan, Biniș 198			20			
114	Ioan Gita, Cârnecea 4	100	75		25	4	vițel
115	Ion Mustață, Jurjova 13	300	225		75		vacă, s'a ingr. cu piele
116	Gh. Frenți, Goruia 96	250	187.50		62.50		bou " " " "
117	Iacob Roï, Tiev-mare 296	450	337.50		112.50		bou " " " "
118	Gh. Balica, Greovaț 270	200	150		50		junc " " " "
119	Ion Jură, Varadia 466	300	225		75		bou " " " "
120	"Comuna", Jurjova	500	375		125	249.44	bic, s'a tăiat
121	Traian Lința, Cacova	120	90		30		s'a ingr. cu piele
Total		25350	18497.75	400	6852.25	3499.72	

Conspectul V.

al membrilor la cari s'au dat ajutor medical și la cari s'au dat medicină:

- George Belea, Tiev.-mare
- Ciorman Ion, Broșteni
- Petru Bocsok, Cacova
- Dumitru Lința, Secăș
- Grina Bordan, Biniș
- Ion Mustață, Jurjova
- Zărda-Villa, Oravița
- Gaița Paun, Agadici
- Ciorman Ion, Broșteni
- Vucu Lungu, Maidan
- Ilie Epure, Broșteni
- Novacescu Costa, Cacova
- Udrea Petru, Greovaț
- Cioc Ion, Broșteni,
- Martin Stefan, Agadici
- Marian Ciulu, Broșteni
- Gutman Franz, Ciclova
- Nicolae Câragea, Ciclova-r.
- Ciorman Ion, Broșteni
- Petru Crașovan, Maidan
- Zărda-Villa, Oravița
- George Belea, Tiev-mare
- Dumitru Codea, Greovaț
- Avel Popovici, Broșteni
- Ion Goit, Agadici
- Raina George, Oravița
- Girliștean Pavel, Maidan
- Pavel Lungu, Maidan
- Petru Miclea, Maidan
- Pavel Danciu, Ciclova-rom.
- Petru Crașovan, Ciclova-r.
- Măruța Petru, Secăș
- Crăciun Const., Tiev-mic
- Bocsok Petru, Cacova
- Icma Petru, Tievaniul-mare.
- Cenușa Ion, Comoriște
- Codea Dumitru, Greovaț
- Pavel Barbu, Jurjova
- Iovan Mihaï, Marcoveț,
- Meilă Marian, Jurjova
- Dragomir Achim, Comoriște
- Petru Novac, Tievaniul-mare
- Țiperdel Străin, Comoriște
- Mihuța Pavel, Cacova
- Ciuruca Ana, Cacova
- Avram Pavel, Tievaniul-mare
- Ion Cerbu, Greovaț
- Iova Străin, Marcoveț
- Maxim Damian, Tievaniul-mic
- Petru Icma, Tievaniul-mare
- Iova Sterian, Marcoveț
- Iustin Sova, Tievaniul-mic
- Nichița Putnic, Secăș
- Petru Mihuța, Cacova
- Petru Novac, Tievaniul-mare
- Iova Sterian, Marcoveț
- George Gruia, Jitin
- Pavel Mihuța, Cacova
- Crăciun Rusmir
- Jivanov Mirco, Mercina
- Pincu Damaschin, Cacova
- Dragomir Achim, Comoriște
- Beniamin Bran, Cacova
- Petru Novac, Tievaniul-mare
- Ciocola Ana, Cacova
- Petru Bernaz, Secăș
- Nicolae Cusma, Cacova
- Mircu Mlădin, Jitin
- Ianos Bălan, Agadici
- Nicolac Cusma, Cacova
- Pavel Lungu, Maidan
- George Miclea, " 57
- Simu Romulus " "

Conspectul III.

vitele picate după comune:

Comunele	Boi	Junci	Vaci	Juneci	Bici	Caï	Iepe	Ajut.
Biniș	2							2
Agadici	6	1				3		1
Tievaniul-mic	4	1						
Greovaț		1	2	1				
Tievaniul-mare	1		4					2
Maidan	9	3	1					1
Răchitova							1	
Mercina	1	3						
Jurjova	7	1	2	2	1			
Slatina			1	1				
Gerliște	2		1					
Gorua	2	6	2					1
Broșteni	1	1	2			1		1
Cârnecea		1		1				
Varadia	4	1	1			1		
Ciudanovița	1		1					
Comoriște	1	1	1					
Cacova	1	1	1	2				
Secăș	1	1						
Oravița				1		2		1
Marcoveț	1		1					
Dognecea			1					
Suma	44	22	22	7	1	7	1	9

Cetind acest conspect, te infiorezi, îți vine să nu crezi că la un număr de 1000 membri sau întimplat 121 pagube în mărime de 25.350 coroane, adică ca tot al 12.1% dintre membri au păgubit, tot la 22.4 vite a picat una, și după toată 100 de cor. a picat o despăgubire de 2.841 fileri, ear pe medicină, oltuit și pentru medic a picat 22.9 fileri după fiecare quotă, și așa toată contribuirea făcută din partea membrilor se evaluează la 3.07 fil. după fiecare quotă, un bagatel în comparație cu binefacerile și ajutorul adus prin accia.

Eată aceasta este mila creștinească, așa trebuie să dai, pentruca și tu, cind vei ajunge la necaz, să ai de unde se capeți.

Onorată adunare generală!

După cum ați văzut mai sus, o sumă de 25.350 cor. s'a dat ca despăgubire fraților noștri ajunși în necaz. Dar nu numai așa au fost ajutoari membrii noștri, ci ei au mai căpătat dela insoțire medicamente în valoare de 1229.33 cor., material de oltuit în valoare de 890.46 cor., precum și ajutor medical, grătuit, care nu se poate evalua în bani, care e neprețuit, cu care însă insoțirea a avut spese de 2884 cor.

Membrii cărora li-s'au dat medicamente și ajutor medical, sînt următorii:

75. Pavel Gârliștean, Maidan
76. Andrei Sonca, Ciudanoviț
77. Ion Teroată, Marcoveț
78. George Gonșa, Dognecea
79. Nic. Cârnician, Jurjova
80. Simeon Popa, Ticvaniul-mare
81. Nicolae Cusma, Cacova
82. Ion Simu, Ticvaniul-mic
83. Nic. Cusma, Cacova
84. Alex. Lupșasca, Mercina
85. Ion Leovint, Ticvaniul-mic
86. Tudor Ureche, Marcoveț
87. Ion Lörint, Ticvaniul-mic
88. Ion Drăgoi, Ciudanoveț
89. Nic. Cusma, Cacova
90. Ion Mustăț, Jurjova
91. George Borcan, Biniș
92. Ilie Jura, Jurjova
93. Comuna Jurjova
94. Iacob Roî, Ticvaniul-mic
95. Iova Boca, "
96. Ion Simu, "
97. Traian Linția, Cacova
98. Iovan Borca, Ticvaniul-mic
99. Ruman Ernő, Dognecea
100. Iovan Tăroată, Marcoveț
101. Radu Mihaî, Goruia

Infine lăsam să urmeze conspectul VI, în care sînt înșirate vitele picate, după etate și valoarea lor. Din acestea putem vedea că vitele cele mai multe au picat avînd o valoare dela 100—300 cu totul 79 drb, până la valoarea de 100 cor. au picat numai 9 drb., dela 300 cor. însus cu totul 16 drb.

Conspectul VI.

Vitele picate, după valoarea lor.

Sumele	Boi	Junci	Vaci	Juninci	Bici	Caî	Iepe	Total
Dela 50—100	4		5					9
" 100—200	10	13	7	1		3	1	35
" 200—300	23	5	13	1		2		44
" 300—400	10		2			1		13
" 400—500	1				1	1		3
Total	44	22	22	7	1	7	1	104

Despre extinderea insoțirii noastre amintim și aceia că pecind în anul 1909 insoțirea noastră s'a extins peste 23 comune, acum la finea anului este estinsă peste 31 comune, dintre cari comunele Jurjova, Mercina, Maidan, Agadic, Ticvaniul-mic și Cârnecia le stă în frunte, avînd cele mai multe și cele mai de valoare vite, avînd mai mulți membri, dar mai aleles avînd conducători, oameni cu inimă de aur, cu durere pentru necazurile poporului și pe cari ar trebui să-i avem în fruntea tuturor comunelor noastre, ca astfel să putem da înainte.

Dacă luam în considerare după soi, vitele picate, constatăm că au picat 44 boi, 22 junci, 22 vaci, 7 juninci, 1 bic, 7 caî, 1 iepă, la 9 membri li-s'au dat ajutor, nu s'au despăgubit 8 cazuri de pagubă, deci din 121 pagube s'au despăgubit 113 în valoare de 25.350 cor.

Din valorizarea vitelor picate, sau tăiate, pe piele, carne au incurs cu totul 3.493 c. 72 f. din cele 25% detruse din suma de prețuire, au incurs 6.852 c. 25 f.

au incurs la olaltă 10.345 c. 97 f.
Prin urmare din pagubă de 25.350 c. —
detrăgîndu-se sumele incurse 10.345 c. 97 f.
remîne un rest de 15.004 c. 04 f.

care sumă s'a acoperit din partea membrilor, fiind adrepartată după quotele ce le-a avut.

În decursul anului 1910 s'au făcut la fiecare pătrar de an cîte-o incasare, numai pe pătrarul din urmă nu s'a făcut, căci suma scadentă a fost acoperită din venitele înșirate mai sus ale societății.

În fine trebuie să amintim și aceia că pe ultimul pătrar al anului trecut am angajat un

medic veterinar particular al insoțirii, pe d-l Tiberiu Criste care a făcut serviciile cele mai bune, dar care cîștigînd-și post la stat, ne-a părăsit cu 1 Ianuar 1911 lăsînd opera sa începută și binefăcătoare earășî în voea întimplării.

Nu numai noi cei dela conducere simțim lipsa celui ce s'a dus, adecă a omului adict și de specialitate, cît mai mult D-voastră, fraților, cari deja atît de bine v'ați îndeletnicit cu serviciile lui, și atîi început a-l prețui după merit și valoare, deaceia atunci cînd declarăm că sîntem gata de accepta alt medic veterinar al insoțirii, credem a conveni cu părerea D-voastră în această direcție.

Onorată adunare generală,

Este oare econom pe care să nu-l intereseze chestia aceasta a asigurărilor de vite, și să nu se cugete la o rezolvire sănătoasă a ei, căci toți simțesc lipsa eschiderei păgubelor ce îndură economii prin pierderea totală a averii lor celei mai prețioase ce zace în vite.

Mai virtos pentru noi, pentru Români, a căror cea mai mare parte și acum trăsesc după coarnele plugului și dela vite, e o întrebare de rangul prim, care dacă ne va succeda a o rezolvi în mod definitiv, putem să zicem că am pus prima piatră a organizării noastre pe teren economic.

Că ce înseamnă asigurarea de vite, așa cred nu e delipsă să o deslășurăm mai pe larg, producînd argumente nouă, căci toți cunoaștem povestea veche, că durere mai mare e supărarea în casa țaranului nostru, mai multe lacrimi varsă economul nostru cînd îi pică boul dela car, decît cînd îi moare soția ori își perde un copil. Căci după filozofia lui simplă, o femeie, ori un copil earășî îi dă D-zeu. Însă dacă îi pică o vită, nu numai își perde lăptuțul care nutrește casa întregă, nu numai nu are gunoi pentru îmbunătățirea pămîntului, ci totodată pentru lucrarea pămîntului trebuie se dea bani din mină, ori de voește să-și cumpere altă vită e silit sa ia împrumut dela bancă, care îl simțeste anî deardindul, care îi turbură mult somnul și îi împedică toată înaintarea în bine.

Deci nu e mirare dacă toată lumea se uită cu interes la înființarea tuturor insoțirilor de soiul acesta și salută cu multă bucurie toți pașii ce se fac pe terenul acesta.

La noi Români a fost salutată cu multă bucurie insoțirea dela Orăștie, căci toți au văzut un mijloc puternic în reuniunea aceasta pentru ajutorarea economului mic, și pentru că altă insoțire mai extinsă de soiul acesta nu a fost cunoscută de popor. Insoțirea noastră deși s'a fondat deja cu doi ani mai înainte, totuși lucrînd în cerc restrîns, fără alai și reclame, până în anul trecut nu s'a știut de ea și de progresele ce le face, și deci nimeni nu a putut nici s'o înalță aprețindu-o, nici s'o nimicească desavuîndu-o.

Prin darea aceasta de seamă scopul nostru nu e să destragă nimic din meritul acestei instituțiuni, ci fiindcă după părerea noastră asigurarea de vite atunci va fi realizată definitiv, cînd pentru o taxă mininală va fi în stare institutul respectiv să-i dea țaranului nostru atîtea avantagii, încît el să fie convins că lucră în interes ul său propriu, dacă se înscrie de membru la societatea respectivă.

Deaceia credem că lucrăm în interesul plugarului nostru și a membrilor insoțirii noastre, dacă vom face o asămănare între toate instituțiile din patrie cari se ocupă cu acest ram de asigurare.

Dupăcît știm în întreagă țara cel mai bătrîn institut este „Societatea maghiară pentru asigurarea vitelor, ca insoțire reciprocă” după aceia urmează „Minerva” s. p. a., și acum s'a înființat una nouă, tot în Budapesta, acestea sînt instituțiuni maghiare, a 4-a e „Reuniunea proprietarilor de vite din Orăștie” ca instituțiune românească ear a 5-a care, după timpul decînd funcționează, este a doua dar care până acum a lucrat în cerc restrîns, este „Insoțirea ocazională reciprocă ca consorțiu pentru asigurarea vitelor” din Cacova și jur.

Afară de acestea mai sînt în multe locuri tovarășii comunale, cari asigură vitele din comu-

nele respective, și cari funcționînd numai în cerc detot restrîns, așa credem, nu e de interes ca să le amintim separat.

Deci să vedem societățile amintite mai sus una cite una, și apoi să tragem învățăturile pentru noi.

La toate societățile din Budapesta taxa anuală e 5% cu acel adaus însă, că dacă taxele anuale de 5% nu ajung pentru despăgubirea pagubelor întimplate în decursul anului, atunci direcțiunea poate arunca pe membri încă o taxă până la 5%, pe cari membrii sînt îndatorați a o plăti.

Afară de aceia dacă o vită asigurată se vinde, înceată asigurarea și de cumpert alta în loc, trebuie de nou se plătești taxele de asigurare.

Vitele trebuie să le viziteze medicul înainte de primire, și numai după aceia se primesc, se înțelege, vizitarea se face pe speșele proprietarului. În caz de epidemie nu se plătește nici o despăgubire membrilor.

În caz de bolnăvire a vitei, medicul precum și medicina proprietarul are a le plăti.

La reuniunea dela Orăștie taxa anuală e de 4 fil. după suta de coroane, adrepartată pe 10.000 quote, ș'anume pe vitele asigurate în valoare de un milion, adecă ei ori e paguba de 50 cor., ori e de 400 sau 500 coroane, tot 4 fil. după 100 cor. incasează dela membrii, adecă dela întreg reionul incasează de fiecare caz, ori e el de 50 cor., ori de 500 cor. tot 400 cor. și așa lor le rămîne cîștig dela vitele picate sub 400 cor. diferența de valoare, avînd a contribui de acasă numai la vitele picate în valoare de peste 400 cor.

Bazîndu-ne pe datele statistice ale insoțirii noastre, vedem că cei dela Orăștie din 104 cazuri întimplate până la valoare de 300 coroane au picat 88 drb. ear dela 300 în sus numai 16 drb. prin urmare reuniunea dela Orăștie în cazul nostru dela 88 drb. vite picate ar fi avut un cîștig dela 50 până la 350 cor. după fiecare cap, și numai la 3 drb. vite ar fi trebuit cu o sumă oarecare să contribuie.

Deosebirea între noi și ei este, că pecind noi adrepărtăm pe membrii numai paguba efectivă a vitelor picate, ei adrepărtează tot deoptrivă 400 cor. pentru fiecare vită pe totalitatea membrilor din raionul respectiv, fie aceia de 50 sau de 500 cor., și deoarece mortalitatea vitelor mai mică, fiind mai multe, e mai mare, deaceia și lor le rămîne dela fiecare raion sume considerabile ca cruțare pentru formarea unor fonduri de îmbunătățire.

Afară de aceia atît asigurările din Budapesta cît și reuniunea din Orăștie nici medicină și nici ajutor medical nu dau, ba nici vitele membrilor nu le oltiesc pe speșele lor, ci toți membrii pe speșele lor trebuie să le efeptuiască.

Dacă luăm de bază vitele picate la insoțirea noastră, reuniunea dela Orăștie pentru a achita paguba vitelor picate în anul 1910, în valoare de 25.350, cor. ei ar fi incasat dela membrii unui singur raion suma de 41.600 cor., ear cei dela asigurațiile din Budapesta tot pentru paguba aceasta ar fi incasat cel puțin 36.000, dar eventual au mai drebtul de a incassa și suma dublă, adecă 72.000 cor. pecind noi am incasat numai 15.004 cor. 03 fil.

Însă la vitele bolnave — dintre insoțirile de asigurare amintite mai sus — nici una nu dă nici ajutor medical, nici medicamente, și nici nu le oltiesc, ci toate acestea membrii sînt datorî pe speșele proprii a le face, căci la caz contrar sînt lipsiții de beneficii, și așa încă au o sumedenie de spese, pecind membrii noștri de toate acestea sînt scutiți, plătiînd reuniunea atî medicul cît și medicamentele și oltuitul, din sumele incurse ca venit la insoțire.

Din aceste date oricine își poate face singur socoata: care e mai bună asigurare pentru țaranul român aici în țara aceasta, aceia care lucră pentruca dela proprietarul care intră în asigurare să cîștige, să-și adune capitale de rezervă, sau insoțirea noastră de subt conducerea institutului „Plugarul” din Cacova, care fără dor de cîștig, numai pentru ajutorarea și apărarea țaranului nostru lucră.

Eată și răspunsul nostru pentru domni dela Orăștie.

Cacova la 1 Marte 1911.

Direcțiunea.

Prospect de fondare.

Știm cu toții, că poporul nostru este un popor agricultor, care se ocupă mai ales cu prăsirea de vite, și așa avutul său sunt vitele. Din acelea se hrănește se îmbracă, se plătește de biruri, și așa necondiționat trebuie să ne izbiască gândul, că aici trebuie pusă părghia, aici este lipsa de ajutorarea și întărirea lui.

Deaceia noi subscrișii fondatori, pornind cu gândul curat de a face un bine neprețuit poporului agricultor, ne-am hotărât, ca să formăm o societate pe acții pentru asigurarea vitelor, pe timp nedeterminat, care prin asigurarea proprietarilor de vite, pe lângă reciprocitate, încontra pagubelor ce pot obveni zilnic să serviască și pentru înaintarea economiei, a prăsirii și valorizării de vite, cât și a produselor lor, se serviască pentru îndreptarea, nobilitarea soiului de vite, pentru apărarea vitelor de boale, ca astfel îngrijind și păzind tesaurul cel mare și neprețuit ce-l are poporul în vitele sale, să-l întărim economiceste și mai tare, să-l facem să-și câștige încrederea în sine.

Asigurarea vitelor țaranului este binefacerea cea mai mare, ce se poate aduce, nu numai singuraticilor, ci poporului întreg, un dar mai mare pentru țaranul nostru nostru nu este, decât când îl poate asigura cineva, că pentru o taxă minimală, la caz dacă i-se îmbolnăvește vita, îi dai ajutor medical, medicină, oltuit gratuit, ba la caz dacă îi pică vita — ca să-l scapi de mizerie, dela sapa de lemn — îi dai și un ajutor de 70—80% dela suma cât a valorat vita picată.

Dat la Oravița-montană 20 Martie 1911.

Acesta ar fi scopul societății formându, care va purta numele: „**Însoțirea țaranilor pentru asigurarea vitelor ca societate pe acții**”.

Deoarece legea comercială din anul 1875 art. XXXVII. §. 453 prescrie pentru societăți de asigurare un fond de asigurare de cel puțin 200.000 coroane, deaceia spre scopul înființării societății pe acții, exmitem spre subscriere 10.000 bucăți acții à 20 cor. plus 1 cor. ca spese de emisiune.

Termenul de subscriere este până la 15 Mai 1911.

Acțiunile vor fi nominative și au în următorul mod a se plăti: a) la subscriere 6 cor. în capital și 1 cor. spese de emisiune; b) în 15 August 1911 7 cor.; c) în 15 Octombrie 7 cor. după fiecare acție.

După sumele plătite se solvesc acționarilor 5% interese, ear restanțierilor li-se socotesc 6% interese de întârziere.

Fondatorii își rezervă dreptul, asigurat în §-ul 183 din legea comercială, adevă de a denumi direcțiunea pe 3 ani dela început.

Sediul societății este: Cacova.

Fondatorii își rezervă dreptul de a ridica capitalul social până la suma scrisă din partea acționarilor.

Fondul de 200.000 coroane de asigurare, precum și fondurile de rezervă și premii ce se vor înființa, vor fi elocare la diferite bănci din provincă, deocamdată ca depunere spre fructificare. Dela principiul acesta numai conform §-ului 454 al legii comerciale se poate face abatere.

Fondatorii.

Asigurați-vă la banca noastră
„Transsylvania”

reprezentată prin bărbați de-ai noștri de toată încrederea!

În „Farmacia bătină” a lui
Max de Knoblauch,

nou renovată, și ajustată modern, servicii
X-7 prompt și culant.

Premiat cu marele premiu Grand Prix.

Cine dorește să aibă o față albă ca laptele, să folosească **crema americană, pudra americană și săpunul american**, care depătează de pe față și de pe mâni orcefel de pete, și întrece toate mijloacele de acest fel, întrebuintate până acum. Se capătă la: **Apoteca Sfintul Gheorghe în Oravița** (peste drum de prăvălia R. Goldstein).
Prețul unui borcan de cremă americană 1 coroană. Prețul pudrei americ. 1 cor. 50 fil. Prețul săpunului americ. 80 fil. Incontra durerii de dinți mai bune sînt piăturile americane. Prețul 1 cor.

De paști

ofer On. public din Oravița și jur
haine bărbătești
și pentru copii, pardisiuri,
ghete (păpuci) și pălării
pentru domni, dame și copii; totfelul de
albituri

cămăși, gulere și manchete (bertițe) cravate,
geamautane de mîna și pentru călătorii,
înfine:

postav de haine 120 cm. de lat riful fl. 0-33
1 vig de pinză de specialitate 15 rîfi „ 3-50
1 vig Canavas, de cea mai bună
calitate 17 1/2 rîfi „ 4-50
Delen, bun, de spalat „ 0-19
Pinză netedă, bună, pentru haine „ 0-27
Ștegară curate de ață, de calitate bună „ 0-19
Ciorapi, buni, pentru bărb., 6 părechi „ 1-26
Ciorapi, buni, pentru dame 6 părechi „ 1-02
În provincă trimit, la cerere, marfă pentru ales!

Pentru ceiace nu convine, trimit banii îndărăt.
Cu stimă

IULIU WEISZ, magazin de modă, Oravița

„ORAVICIANA”

SOȚIETATE PE ACȚII

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII

— ORAVIȚA. —

Capital social Cor. 550.000

Fonduri „ 342.000

Depunerii spre fructificare „ 2,500.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceconto la Cassa de păstrare poștală Nr 15.625 — Telefon Nr. 29.

Escomptează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale
cu 6—8% netto.

==== Primește depunerii spre fructificare cu 4 1/2% și 5%. ====

x-4

☛ ☛ Darea o plătește institutul. ☛ ☛

☛ Răscumpără gratuit orice fel de cuponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă. ☛

Expoziturile la Vrani, Vraniuț, Iam, Secăș, Răcășdia, Varadia și Mercina

mijlocesc împrumuturi de orice natură, regulază scadențe, primește depunerii spre fructificare și efectuează și alte operațiuni de bancă.

Opuți și broșuri

Se recomandă
a executa următoarele:

Foii periodice

INVITĂRI.

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice

ce se țin de această branșă

PROGRAME.

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

Tipografia „PROGRESUL”

societate pe acții

ORAVIȚA

piața mare (îngă Moara de foc)

• Diferite tipăriți pentru bănci

Comandele primite se efectuează cu promptitudine și cu conștiință.

PREȚURI MODERATE!

Panglici pentru morți

Cărți în comisiuni

PRE-CURRENTURI
în or ce limbă.

NOTE

STATUTE * LIBELE

CIRCULARE

AFIȘE

CĂRȚI DE VISITĂ

diferite formate

MENU

PLICURĂ CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI